

ΠΡΟ-ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΡΑΔΙΟΕΡΑΣΤΕΧΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Γράφει ο Γιάννης Σταματόπουλος, SV1HE

Το **1950** διαβάζουμε στο βιβλίο «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ» της εταιρίας Ράδιο Καραγιάννη.

Από τριακονταετίας και πλέον, γίνεται λόγος εις τον ξένον αλλα και τον δικό μας τύπο, δια τους ερασιτέχνας του ασυρμάτου και ιδιαιτέρως δι' εκείνους οι οποίοι ασχολούνται με την εκπομπήν.

Πολλά περιοδικά εκδίδονται εις την Αμερικήν και Ευρώπην, από τας διαφόρους οργανώσεις ερασιτεχνών, οι οποίοι εις την Αμερικήν μόνον, αριθμούν ανω των 60.000 μελών.

Εάν υπάρχει χώρα εις την γήν όπου να μήν υπάρχει έστω και εις ερασιτέχνης εκπομπής, αυτή ειναι η Ελλάς, που δυστυχώς και εις αυτόν τον τομέα, αποτελεί μιαν καθόλου τιμητικήν βεβαίως εξαίρεσιν.

Φαίνεται οτι λόγοι ασφαλείας, οι οποίοι δια πολλούς ειδικούς ειναι ακατανόητοι, δεν επιτρέπουν εππι του παρόντος την λειτουργίαν ερασιτεχνικών πομπών εις την Ελλάδα, παρ' όλον ότι εις χώρας ως η μεταπολεμική Γερμανία, Τσεχοσλοβακία κλπ λειτουργούν ηδη χιλιάδες τοιούτων σταθμών.

Έστω όμως και υπό την κατάστασιν ταύτην απαγορεύσεως επιβάλλεται να γίνει τουλάχιστον η όλη νομοθετική προεργασία από τώρα, εις τρόπον ώστε, μόλις το επιτρέψουν αι συνθήκαι, αμέσως χωρις χρονοτριβήν, να τεθεί και εδώ εν ισχύ ο σχετικός Νόμος και να αρχίσει η «Ελληνική Ερασιτεχνική Εκπομπή».

Τι είναι ο ερασιτέχνης εκπομπής.

Αρκετοί εκ των αναγνωστών μας θα γνωρίζουν καλά την έννοιαν του ερασιτέχνου εκπομπής και ίσως μερικοί να υπήρξαν προπολεμικώς ερασιτέχναι οι ίδιοι.

Πολλοί όμως, και μάλιστα οι νεώτεροι, έχουν πολύ ασαφή ιδέαν του τι είναι ερασιτεχνισμός εις τον ασύρματον, πώς λειτουργούν αι διάφοραι Οργανώσεις, πώς γίνεται κανείς ερασιτέχνης και δια πολλά άλλα πράγματα.

Δι' αυτούς θα αφιερώσωμε μερικάς σελίδας προσπαθώντας να τους μυήσωμεν εις τα μυστικά του ερασιτεχνισμού...

Ο ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ.

Ο ερασιτέχνης είναι « τζέντλμαν», μεταχειρίζεται τον αιθέρα για την προσωπική του ευχαρίστησι, δεν αδιαφορεί όμως και για το αν ενοχλεί τους αλλους.

Ο ερασιτέχνης είναι ν ο μ ο τ α γ ή σ . Υπακούει πιστά και χωρίς αντίρρηση στις διαταγές της Κυβερνήσεως της Πατρίδος του και της Οργανώσεως Ερασιτεχνών στην οποία ανήκει.

Ο ερασιτέχνης είναι π ρ ω το π ό ρ ο σ , προσπαθεί να τελειοποιεί τον σταθμό του, πάντοτε σύμφωνα με την τελευταία λέξη της τεχνικής του ασυρμάτου.

Ο ερασιτέχνης είναι α β ρ ό σ . Όταν του ζητηθεί, εκπέμπει σιγά και με υπομονή, αποτελεί δε γι' αυτόν καθήκον και ευχαρίστηση να συμβουλεύει, να οδηγεί και να διδάσκει τους αρχάριους, με πραγματικό ερασιτεχνικό πνεύμα.

Ο ερασιτέχνης είναι ι σ ο ρ ρ ο π η μ έ νος, ο ασύρματος είναι η αγαπημένη του ασχολία, αλλά δεν παραμελεί ποτέ προς χάριν της τα καθήκοντά του απέναντι της οικογενείας του, τα μαθήματά του ή το επάγγελμά του.

Ο ερασιτέχνης είναι π α τ ρ ι ώ τ η σ , οι γνώσεις του και ο σταθμός του ευρίσκονται πάντοτε στη διάθεση της Πατρίδος του.

ΒΡΗΚΑΜΕ ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ

Ο πρώτος πυρήνας ερασιτεχνών ασυρμάτου, εσχηματίσθη το 1923 εις τα Εργαστήρια Φυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών (του καθηγητή Δ. Χόνδρου) από τον επιμελητή της Κυριάκο Πετρόπουλο, αργότερα δε μετά το 1925 , εσχηματίσθη η πρώτη Ομάδα Ερασιτεχνών που

ασχολούταν καθαρά με ραδιοφωνικά μηχανήματα.

Πρωτοβουλία και με την γενική διδασκαλία και καθοδήγηση του Κυριάκου Πετρόπουλου γινόντουσαν τότε σειρά ραδιοφωνικών και εν γένει ηλεκτρονικών μαθημάτων εις τις αίθουσες της «Σχολής Μεγαρέως» με επίδειξη στην αρχή δέκτου γαληνίτου και των πρώτων ηλεκτρονικών λυχνιών Γαλλικής προελεύσεως.

Την πλειοψηφία των μελών αυτής της Ομάδας αποτελούσαν σπουδαστές του Πανεπιστημίου και άλλων Ανωτάτων Σχολών, υποχρεούντο εκάστοτε ν' αναπτύσσουν εκ περιτροπής σχετικό θέμα, ελεύθερης επιλογής ή καθ' υπόδειξη.

Παράλληλα επροχώρη και η επιτυχής κατασκευή Ερασιτεχνικών Ραδιοφώνων από τα μέλη της Ομάδας, μέχρι ακόμη και 8 λυχνιών.

Η ανωτέρω Ομάδα ίδρυσε στις 11 Μαΐου 1926 την πρώτη «ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ», στην οποίαν μετείχαν οι Κυριάκος Πετρόπουλος ως Πρόεδρος, και ως Μέλη Γεωρ. Πετρόπουλος (αργότερα Καθηγητής ΕΜΠ), Τάκης Μιχόπουλος (αργότερα αντιπρόσωπος της SIEMENS), Γεώργιος Ζαρίφης (αργότερα Πρόεδρος της EEP), Π. Γκράβιγκερ, Αθανάσιος Κουκούλης (αργότερα SV1AC και ιδρυτικό μέος της EEP), Γ. Φάρος, Ι. Ζαγανιάρης, Ι. Δραγώνας, Σ. Μαρκέτας, Κ. Κεφάλας, Π. Δελμούζος, Πολ. Ψωμιάδης, Χ. Κατσαφαρόπουλος, Γεωργιάδης, Σεγδίτσας, Κ. Πλακωτάρης, Δ. Κωσταντινίδης και άλλοι.

Ο Κυριάκος Πετρόπουλος εδημοσίευσε κατά τα έτη 1925, 1926 και 1927 σειρά άρθρων περί ασυρμάτου εις την εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», επίσης εδημοσίευσε εικονογραφημένο άρθρο περί ασυρμάτου στο 1ο τεύχος του περιοδικού «ΕΡΓΑ» (15 Ιουνίου 1925) καθώς και σε επόμενα τεύχη αυτού.

Την εποχή εκείνη ελάχιστοι στην Ελλάδα εγνώριζαν την ύπαρξη κάποιου μυστηριώδους μηχανήματος που λεγόταν «Ραδιόφωνο»!

Έγιναν μάλιστα εκείνη την εποχή τον Μάιο 1925 και 2 πειραματικές Ραδιοφωνικές εκπομπές, εκ των οποίων η μία από την «Σχολή Μεγαρέως».

Ένας άλλος όμιλος με τίτλο «ΟΜΙΛΟΣ ΦΙΛΩΝ ΑΣΥΡΜΑΤΟΥ» ίδρυθη το 1927 με Πρόεδρο τον Καθηγητή Δ. Χόνδρο, Αντιπρόεδρο τον Κυρ. Πετρόπουλο, Γενικό Γραμματέα τον Στέφανο Ελευθερίου, Τμηματάρχη του Υπουργείου Συγκοινωνίας, Ταμία τον Ε. Πατρινό, Κοσμήτορα τον Ν. Βακιαρέλη και μέλη Α. Μιχαλάκη, Ε. Χατζηδημητρίου, Δ. Νάτσιον, Σπ. Παπασπύρου και άλλους.

Η κίνηση και ο ενθουσιασμός ήταν μεγάλος, το σπουδαιότερο όμως όλων ήταν ότι γινόντουσαν πολύ τακτικά, σχεδόν καθημερινά συγκεντρώσεις στις αίθουσες, τις οποίες ευγενώς είχαν προσφέρει ο «Παρνασσός» και η «Σχολή Μεγαρέως».

Το 1928 ελειπούργησε ο πρώτος Ραδιοφωνικός Σταθμός στην Ελλάδα, αλλά και ο πρώτος στα Βαλκάνια, ο Σταθμός της Θεσσαλονίκης του Χρίστου Τσιγγιρίδη.

Το 1928 εδόθη η πρώτη διάλεξη του Ομίλου Φίλων Ασυρμάτου (ΟΦΑ) στην αίθουσα του «Παρνασσού», με ομιλητή τον Καθηγητή Πανεπιστημίου Αθηνών Δ. Χόνδρο και θέμα «Θεωρητική και πρακτική εφαρμογή του Ασυρμάτου τηλεπικοινωνίας».

Την 14η Ιανουαρίου 1930 εδόθη υπό του ΟΦΑ δεύτερη διάλεξη, πάλι στον «Παρνασσό», με ομιλητή τον μηχανικό Σπ. Παπασπύρου και με θέμα «σκοπός και ωφελήματα από την παγκόσμιο ραδιοφωνία».

Κατά το διάστημα της ομιλίας έγινε και ραδιοφωνική εκπομπή με πομπό εγκατεστημένο στο 2ο όροφο του ίδιου κτιρίου, έγινε και επίδειξη με φωτεινή προβολή τμήματα του πομπού, και ο τρόπος που γινόταν η εκπομπή σε μήκος κύματος 400 μέτρων και με ισχύ 6 Βαττ.

ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ

Η κίνηση γύρω από την εκπομπή ασυρμάτου πολλαπλασιάζόταν συνεχώς. Από το 1925 μέχρι το 1930 οι Γεώρ. Πετρόπουλος, Πολ. Ψωμιάδης, Αθαν. Κουκούλης, Π. Γκράβιγκερ, Τάκης Μιχόπουλος, Χ. Κατσαφαρόπουλος, Γεώργ. Ζαρίφης επειραματίστηκαν με πομπούς Βραχέων Κυμάτων, σε μήκος κύματος 40 μέτρων.

Οι εκπομπές αυτές περιορίστηκαν κυρίως σε επικοινωνία μεταξύ τους, όμως δυστυχώς είχαν

άδοξο τέλος με την επέμβαση του Υπουργείου Συγκοινωνίας.

Τούτο εσφράγισε τις συσκευές και έκτοτε καμία ερασιτεχνική εκπομπή έγινε μέχρι το 1936, όταν εδόθηκαν οι πρώτες «προσωπικές άδειες» λειτουργίας ερασιτεχνικών πομπών.

Σημειωτέον ότι από το 1925, αλλά κυρίως μετά το 1930 οι ερασιτέχναι έπαψαν να ασχολούνται με την εκπομπή και λήψη των κοινής χρήσεως πλέον μεσαίων κυμάτων και εστράφησαν προς νέους ορίζοντες, ασχολούμενοι με τα βραχέα και αργότερα με τα υπερβραχέα κύματα.»

Το **1952** διαβάζουμε στο βιβλίο ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ της εκδόσεως Ράδιο Καραγιάννη:

«Δυστυχώς σήμερον, μετά πάροδον 25 περίπου ετών, η ερασιτεχνική κίνησις εις την Ελλάδα είναι σχεδόν ανύπαρκτος και τούτο αποτελεί μίαν πολύ δυσάρεστον απόδειξην του πόσον χαμηλά ευρισκόμεθα ως Κράτος από απόψεως τεχνικής εξελίξεως.»

Από το 1937 μέχρι τον Σεπτέμβριο 1939 (οπότε εσφραγίσθηκαν λόγω του πολέμου), είχαν σε λειτουργία ερασιτεχνικούς πομπούς, εφοδιασμένοι με «προσωρινή άδεια» μόνο οι Άγιος Καζάζης, Ν. Κατσελής, Αθαν. Κουκούλης, Κων. Ταβανιώτης αλλά και ο Άγγλος πράκτορας στην Ελλάδα Νόρμαν Τζόλλυ, με τα κάτωθι χαρακτηριστικά κλήσεως: Α. Καζάζης SV1AC, Νίκος Κατσελής SV1NK, Αθαν. Κουκούλης SV1SM, Κ. Ταβανιώτης SV1KE, και Νόρμαν Τζόλλυ SV1RX.

Εκτός αυτών όμως επειραματίζοντο συστηματικά με την εκπομπή κατά το προ του 1940 διάστημα οι Γεώργιος Γεράρδος, Γεώργιος Ζαρίφης (SV1SP), Μ. Παιδούσης (SV1MP), Σ. Στεφάνου, Μιχ. Ψαλίδας, Σωκρ. Κουτρουβής, Ανδρ. Κυπραίος και άλλοι.

Το 1939 όταν Έλληνας ερασιτέχνης εκπομπής με πομπό μόλις 50 Βατ επέτυχε την πρώτη ραδιοτηλεφωνική επικοινωνία TOKIO- ΑΘΗΝΩΝ, τότε δημιουργήθηκε η ελπίδα ότι σύντομα θα εψηφίζετο Νόμος, που να επιτρέπει επισήμως την ερασιτεχνική εκπομπή στην Ελλάδα και ότι, έστω και αργά, θα ακολουθούσε και η χώρα μας το παράδειγμα όλων ανεξαιρέτως των άλλων Κρατών, όπου η ερασιτεχνική εκπομπή όχι μόνον επιτρέπεται, αλλά και υποβοηθείται με κάθε τρόπον από τας Πολιτικάς και Στρατιωτικάς Αρχάς.

Δυστυχώς η ελπίς αυτή απεδείχθη ματαία και τα χειριστήρια και μικρόφωνα εσίγησαν μέχρι το 1958, -πλην μιάς υποτυπώδους εξαιρέσεως το 1950, που χορηγήθηκε « προσωρινή πειραματική άδεια» στον Λοχαγό Διαβιβάσεων Σπύρο Παπαγεωργίου SV1SP με μοναδική συχνότητα εκπομπής 14.100 χιλιόκυκλοι και ισχύ εκπομπής 10 Βατ - καθ ήν στιγμή δεκάδες χιλιάδων πομποί ερασιτεχνών λειτουργούσαν ελεύθερα εις όλα τα κράτη, μη εξαιρουμένου και του Σιδηρού Παραπετάσματος (ΕΣΣΔ).

Ο Γιάννης Γιαννόπουλος, Ραδιοηλεκτρολόγος Α', Αρχ/κος του EIP και αργότερα ένα από τα ιδρυτικά μέλη της ΕΕΡ, είχε τονίσει στους παρευρισκομένους κάποια ημέρα του 1950 στο Εργαστήριο Ραδιομηχανικής του Γεωργίου Γεράρδου: «Η κατάσταση όμως αυτή δεν πρέπει να αποδοθεί μόνον εις την κατά την προπολεμική περιόδο, αδιαφορίαν του Κράτους, ή εις την επικρατούσαν μεταπολεμικώς ανώμαλον κατάστασιν. Πταίουν αρκετά και οι Έλληνες ερασιτέχναι, οι οποίοι δεν εκινήθησαν όσον θα έπρεπε και δεν επεδίωξαν, οργανωμένοι εις ισχυρόν Σωματείον, να τους επιτραπεί η εκπομπή.»

Έτσι φθάσαμε εις το σημείον όχι μόνον να μην επιτρέπεται η ερασιτεχνική εκπομπή στην Ελλάδα, αλλά και να απαγορεύεται η εισαγωγή δεκτών ασυρμάτου, ακόμη να παρακολουθούνται μετά βλοσυρότητος τα αθωότατα μηχανήματα εγγραφής φωνής επί σύρματος ή ταινίας! Ακόμη περισσότερο όταν ένας πομπός ασυρμάτου είναι πολύ επικίνδυνον όπλον δια την ασφάλεια του Κράτους.

Αν και γνώριζαν καλά ότι ο απλός ερασιτέχνης όχι μόνον δεν θα μεταχειριστεί τις συσκευές του,

για να βλάψει την Πατρίδα του, αλλά και θα τηρήσει όλους τους Νόμους οι οποίοι διέπουν την ερασιτεχνική εκπομπή.

Θα έπρεπε λοιπόν να κοινοποιηθούν πρόσωπα, των οποίων το κύρος εις τα του ασυρμάτου είναι αναμφισβήτητον και τα οποία να εξηγήσουν στις αρμόδιες Πολιτικές και Στρατιωτικές αρχές ότι οι λιγότεροι επικίνδυνοι δια την ασφάλεια του Κράτους είναι οι ερασιτέχνες και οι ερασιτεχνικές συσκευές λήψεως και εκπομπής.

Διότι βέβαια οι επιβουλευόμενοι την Ασφάλεια του Κράτους και μεταχειριζόμενοι προς τούτο τον ασύρματο υπόδειπτο θα χρησιμοποιήσουν εκείνους οι οποίοι είναι επισήμως γνωστοί ως χειρισταί και κάτοχοι τέτοιων μηχανημάτων. Αντιθέτως θα χρησιμοποιήσουν πρόσωπα άγνωστα και συσκευές οι οποίες όχι μόνον από ανίδεους, αλλά ίσως και από ειδικούς ακόμη θα εκλαμβάνονται σαν αθώα Ραδιόφωνα.

Αξίζει να αναφερθεί σχετικά ότι σ' όλα τα Κράτη υπάρχουν οργανωμέναι υπηρεσίαι παρακολουθήσεως των εκπομπών ασυρμάτου, εις την Ελλάδα όμως είναι ανύπαρκται, αλλά θα ήταν άχρηστες αφού δεν λειτουργούν πομποί.

Το θέμα της υπάρξεως Νόμου, ο οποίος να επιτρέπει την ερασιτεχνική εκπομπή στην Ελλάδα, είναι σπουδαίον και ζωτικόν δια την ύπαρξη ερασιτεχνισμού, ο οποίος τόσα πολλά αγαθά δύναται να προσφέρει στον τόπο.»

ΕΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ (ΡΑΔ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ 1952)

«Πώς δύνανται να βοηθήσουν τα Γενικά Επιτελεία Στρατού Ναυτικού και Αεροπορίας. (σελίδα Ε 147)

Δια της παροχής αδειών κατασκευής και χρήσεως ερασιτεχνικών σταθμών εκπομπής εν Ελλάδι. Μεταπολεμικώς μόνον τα μέλη των ξένων Στρατιωτικών και Οικονομικών Αποστολών (Άγγλοι αι Αμερικάνοι κυρίως) έχουν εν λειτουργία ερασιτεχνικούς πομπούς ασυρμάτου εν Ελλάδι.

Ως γνωστόν η ερασιτεχνική εκπομπή δεν έχει ποτέ επιτραπεί επισήμως εν Ελλάδι.

Τούτο καθ' ήν στιγμήν εις το Υπουργείον Συγκοινωνιών υπάρχουν έγραφα των Στρατιωτικών Αποστολών Αγγλίας και Ηνωμένων Πολιτειών, τα οποία συνιστούν την έκδοσιν νόμου επιτρέποντος την ερασιτεχνικήν εκπομπήν και τονίζοντα ιδιαιτέρως την σπουδαίαν συμβολήν των ερασιτεχνών εις το έργον των ενόπλων δυνάμεων, ιδίως κατά την διάρκειαν πολέμου ή εκτάκτου ανάγκης.

Ενώ δε εις όλα τα άλλα κράτη έχουν ψηφισθεί νόμοι, οι οποίοι επιτρέπουν την κατοχήν και λειτουργίαν πομπού ασυρμάτου εις τους ερασιτέχνας, εις την Ελλάδα τοιούτος Νόμος δεν έγινε μέχρι στιγμής, ούτε και καμμία ένδειξις υπάρχει ότι θα γίνει.

Αυτός είναι ο κυριώτερος λόγος, δια τον οποίο η ερασιτεχνική κίνησις εις την Ελλάδα, αντιστρόφως προς ότι γίνεται εις όλα τα άλλα Κράτη, είναι τελείως ανύπαρκτος, καθ' ήν στιγμήν οι Γερμανοί π.χ. ερασιτέχναι εκπομπής είναι ήδη εν πλήρη δράσει, αν και η χώρα των κατέχεται υπό των Συμμάχων.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΝΕΙΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ (στις ΗΠΑ) (σελίδα Ρ 2)

Δια να γίνει κανείς ερασιτεχνης εκπομπής εις τον ασύρματον, το πρώτον το οποίον πρέπει να μάθει είναι να χειρίζεται το χειριστήριον και να λαμβάνει μορσικά σήματα με το αυτί.

Το δεύτερον βήμα είναι να μάθει τους νόμους που διέπουν τον ερασιτεχνισμόν της πατρίδος του και εν γένει τον Διεθνή θεσμόν των ερασιτεχνών και προσαρμοζόμενος προς αυτούς να εισέλθει εις την ερασιτεχνικήν οικογένειαν.

Δια να γίνει κανείς ραδιοερασιτέχνης δεν χρειάζεται να ανήκει εις ωρισμένον φύλον, άνδρες και γυναίκες δύνανται να είναι Ραδιοερασιτέχναι.

Επίσης δεν υπάρχει κανείς περιορισμός ούτε ως προς την ηλικίαν ούτε ως προς την φυλήν, την

εθνικότητα ή την θρησκείαν.

Το επάγγελμα δεν παίζει κανένα ρόλον. Υπάρχουν Ραδιοερασιτέχναι επιστήμονες, επιχειρηματίαι, τεχνικοί, σπουδασταί, οδηγοί αυτοκινήτων και επαγγελματίαι κάθε φύσεως, ως και οικοκυραί, αδελφαί νοσοκόμοι κλπ.

Κάθε πρόσωπον το οποίον δύναται να υποστεί επιτυχώς τας σχετικάς εξετάσεις, δύναται να λάβει την σχετικήν άδειαν Ραδιοερασιτέχνου.

Η άνευ αδείας λειτουργία ερασιτεχνικού σταθμού συνεπάγεται πρόστιμον ή φυλάκισιν ή και τα δύο.

Χορηγούνται τριών ειδών διπλώματα:

Ο κάτοχος διπλώματος Α' έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί όλα τα μήκη κύματος, τα οποία έχουν παραχωρηθεί εις τους ερασιτέχνας.

Ο κάτοχος διπλώματος Β' τάξεως έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί όλας τας Ραδιοερασιτεχνικάς συχνότητας, εκτός αρισμένων Ραδιοτηλεφωνικών περιοχών, τας οποίας έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν μόνον οι ερασιτέχναι με δίπλωμα Α' τάξεως.

Η διαφορά Γ' από το δίπλωμα Β' είναι ότι ο εξεταζόμενος δεν είναι ανάγκη να παρουσιασθεί δι' εξέτασιν εις το αρμόδιον κρατικόν γραφείον, αλλά δύναται να εξετασθεί από δύο πρόσωπα τα οποία κατέχουν δίπλωματα Α' ή Β', δύναται ακόμη να εξετασθεί από επαγγελματίαν διπλωματούχον Ραδιοτηλεγραφητήν.

Αφού επιτύχει εις τας εξετάσεις του, ο ερασιτέχνης παρακολουθείται πλέον συνεχώς από την F.C.C. και είναι υποχρεωμένος να γίνεται μέλος του Συνδέσμου, ο οποίος ονομάζεται «AMERICAN RADIO RELAY LEAGUE» (A.R.R.L.)

Η A.R.R.L είναι δια τον ερασιτέχνην ότι και η Κυβέρνησις ή η Βουλή δια τον λαόν.»

Φαίνεται αυτό το σχέδιο ακολούθησε ο Γεώργιος Γεράρδος SV1AG όταν συνέταξε τον μετέπειτα Νόμο 1244/1972 και είχε προσθέσει το σχετικό άρθρο που έλεγε ότι όλοι οι Έλληνες Ραδιοερασιτέχνες υποχρεούνται να είναι μέλη Ενώσεως Διεθνώς Αναγνωρισμένης! Όμως δυστυχώς μετά παρέλευση κάποιων χρόνων ο Νόμος άλλαξε καταργώντας αυτήν την σπουδαία διάταξη!

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΡΑΔΙΟΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Η γερμανική κατοχή βρήκε τον Γεώργιο Γεράρδο (μετέπειτα SV1AG) να είναι προϊστάμενος στο εργαστήριο ηλεκτρονικών της εταιρίας «ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ» στην οδό Παπαρρηγοπούλου, στην πλατεία Κλαυθμώνος. Οι Γερμανοί τους επιστράτευσαν και τους τοποθέτησαν σε δικό τους συνεργείο επισκευής ασυρμάτων, στην Εθνική Οδό, εκεί που σήμερα υπάρχει το εργοστάσιο «ΠΙΤΣΟΣ». Εκεί ο Γεώργιος Γεράρδος έδινε τον δικό του αγώνα ενάντια στον κατακτητή, βιοθώντας με το να επισκευάζει τους ασυρμάτους της Αντίστασης με γερμανικά ανταλλακτικά!

Αυτό το επικίνδυνο παιχνίδι των Ελλήνων κάτω από την μύτη των Γερμανών δυστυχώς έγινε αντιληπτό. Έτσι οι Γερμανοί τους συνέλαβαν και τους έκλεισαν στις φυλακές «ΑΒΕΡΩΦ», για να τους περάσουν από τυπική δίκη και εν συνεχείᾳ να εκτελεσθούν. Κάθε πρωί στις 5 η ώρα τους σήκωναν και με όλη την εξάντληση από την πείνα, τους ανάγκαζαν να γυμνάζουν τα βασανισμένα και σκελετωμένα κορμιά τους. Στη φυλακή μέσα ο Γεώργιος Γεράρδος γνωρίστηκε και ανέπτυξε στενή φιλία με πάρα πολλούς άλλους επιστήμονες, δικαστές, δικηγόρους, γιατρούς, μηχανικούς, καθηγητές κλπ., που παρ' όλα τα βάσανά τους, και το τι τους περίμενε το σκοτεινό αύριο, διψάγανε για μάθηση, τον ρωτάγανε πώς λειτουργεί το άγνωστο τότε ραδιόφωνο και ακόμη περισσότερο ο ασύρματος.

Ο Γιώργος Γεράρδος, όπως σε πολλούς είχε διηγηθεί, εκεί μέσα σε μια γωνιά με στρωτό χώμα σχεδίαζε ηλεκτρονικά κυκλώματα και τους εξηγούσε την άγνωστη τότε τεχνική της ασυρματολογίας, ήταν το πιο δύσκολο έργο που έκανε σαν Ραδιοερασιτέχνης. Πολλές φορές είχε αναρωτηθεί πόσοι Ραδιοερασιτέχνες θα είχαν γεννηθεί σ' αυτήν την φυλακή αν ήτανέ άλλες εποχές... Όμως οι Γερμανοί έμαθαν γι' αυτά τα

μαθήματα από κακούς πληροφοριοδότες. Από το ξύλο που έφαγε για την πράξη του αυτή, έχασε την ακοή του στο δεξί αυτί. Ευτυχώς το εκτελεστικό απόσπασμα το γλύτωσαν όλο το συνεργείο χάρη στις μεγάλες προσπάθειες και γνωριμίες της μητέρας του Κώστα Καραγιάννη, οποία ήταν Γερμανίδα.

ΑΡΘΡΑ ΡΑΔ/ΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Ο Γεώργιος Γεράρδος σαν Πρόεδρος ή Γραμματέας του Συλλόγου Επαγγελματιών Ραδιοτεχνικών Ελλάδος (Σ.Ε.Ρ.Ε.) που ίδρυσε, εξέδιδε το περιοδικό «ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ» από το 1957 έως και το 1963, όπου με συνεχή άρθρα ενημέρωνε τους Έλληνες Ραδιοηλεκτρονικούς για τις νέες βελτιώσεις και ανακαλύψεις στα ηλεκτρονικά.

Ένα τεύχος ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ αγόρασε και ο Γιάννης Σταματόπουλος το 1958 και όταν το διάβασε, έβαλε στόχο να γνωρίσει τον Γεώργιο Γεράρδο. Η γνωριμία του αυτή ήταν από τις σπουδαιότερες της ζωής του!

Ήταν αναμενόμενο όμως στο περιοδικό αυτό να αφιερώνει και κάποιες σελίδες για τον Ραδιοερασιτεχνισμό, αφού μέχρι τότε δεν είχε αναφερθεί τίποτα στον Ελληνικό τύπο.

Στο 1ο τεύχος των ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ και στην σελίδα 19 διαβάζουμε

«Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΟΥ. ΕΔΩ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ SV1GO. Γ.Ε. ΓΕΡΑΡΔΟΥ. Προέδρου Σ.Ε.Ρ.Ε.

Με την ελπίδα ότι κάποτε και η χώρα μας θ' αποκτήσει αδειούχους ερασιτέχνας εκπομπής, θεσπίζοντας η κυβέρνηση προς τούτο σχετικό νόμο- και ευχόμεθα να γίνει σύντομα- το περιοδικό μας καθιέρωσε και μία στήλη γι' αυτή.

Εν τω μεταξύ το διάστημα αυτό της αναμονής θα το χρησιμοποιήσωμε, αναπτύσσοντας από την στήλη αυτή εξ' αρχής τα της ερασιτεχνικής εκπομπής εις σειράν άρθρων, με την βεβαιότητα ότι θα υπάρχουν πολλοί και στον τόπο μας, που θα θέλουν να μυηθούν στα μυστικά της, σκοπεύοντας εν συνεχεία να ασχοληθούν και ενεργώς με αυτήν.»

Ακολουθεί άρθρο με τίτλο «Η ΧΑΡΑ ΤΗΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ», όπου μεταξύ των άλλων τονίζεται:

«Και μόνον εδώ στον τόπο μας ο ερασιτέχνης ασυρμάτου θεωρείται από διαφόρους κρατικάς υπηρεσίας πρόσωπον επικίνδυνον ή ύποπτον. Προ δεκαετίας περίπου ενεκλείσθην εις τας φυλακάς μετά του αγαπητού φίλου και συναδέλφου Α. Κουκούλη επί δεκαήμερον με την κατηγορίαν ότι αποτελούσαμε το κέντρον συνεννοήσεως του Μάρκου!! Πλάνη οικτρά διότι αντίθετα εάν υπήρχε και στον τόπο μας μεγάλη επίδοσις εις τον ερασιτεχνισμόν, και αυτή η ασφάλεια της χώρας θα οφελείτο.»

Στην επόμενη σελίδα ακολουθεί «Η ΣΕΛΙΣ των νέων ερασιτεχνών»

«Την σελίδα αυτή θ' αφιερώσει το περιοδικό μας στους νέους ερασιτέχνας ή μάλλον στους μέλλοντας ερασιτέχνας που μη έχοντας ακόμη μυηθεί εις τα του Ραδιερασιτεχνισμού χρειάζονται βοήθεια και καθοδήγησι στα πρώτα τους βήματα. Η διεύθυνση του περιοδικού μας θεωρεί υποχρέωσίν της να μη παραγγωρίσει ότι θα πρέπει να γίνει και σ' αυτήν την κατεύθυνσιν κάποια προσπάθεια, πιστεύουσα ότι οι νέοι του τόπου μας, μη υστερούντες σε εξυπνάδα από τους νέους άλλων χωρών που ο Ραδιοερασιτεχνισμός έχει τεραστία αναπτυξη, δεν έχουν όχι τα μέσα, αλλά προ πάντων την καθοδήγησιν και βοήθεια σ' αυτή την επίδοσι. Και γι' αυτό μοιραία τρέπονται οι νέοι εδώ σε άλλες ασχολίες που κάθε άλλο παρά χρησιμες είναι, τόσο σ' αυτούς τους ίδιους, όσο και στον τόπο τους.

Από την στήλη αυτή, οι νέοι που θα θελήσουν να γίνουν Ραδιοερασιτέχναι, θ' αρχίσουν από το α-β της Ραδιοφωνίας: δηλαδή την εκμάθησιν των συμβόλων που χρησιμοποιούνται σ' αυτή.» (Ακολουθούν τα σχέδια των ραδιοηλεκτρωνικών συμβόλων).

Στο 2ο τεύχος Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΟΥ αναφέρεται στις «Ραδιοερασιτεχνικές περιοχές, όπου αυτές καθορίζονται από διεθνή συμβούλια και οι ερασιτεχνικοί κανονισμοί είναι αυστηροί και δεν επιτρέπουν λειτουργίαν σταθμών εξω των περιοχών αυτών. Προς τον σκοπόν αυτόν υπάρχουν εξ άλλου και ειδικά υπηρεσίαι παρακολουθήσεως των ερασιτεχνικών εκπομπών σε κάθε κράτος.»

Επίσης στο ίδιο τεύχος του περιοδικού το άρθρο «Η ΣΕΛΙΣ των Ερασιτεχνών» αναφέρεται στην κατασκευή του δέκτη με γαληνίτη, η κεραία, το πηνίο και ο πυκνωτής, ο φωρατής, τα ακουστικά, η προσγείωση, συναρμολόγησις, λειτουργία...

Στο 4ο τεύχος ο Γεώργιος Γεράρδος περιγράφει την κατασκευή και τοποθέτηση ΜΕΤΡΗΤΟΥ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ (- S METER) επί ΔΕΚΤΟΥ και ρύθμισης αυτού.

Στο 9ο τεύχος Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΟΥ ο Γεώργιος Γεράρδος SV1AG γράφει «το σύστημα εκπομπής SSB είναι πράγματι καλύτερον του συστήματος διαμορφώσεως εύρους.» Το άρθρο συνεχίζεται με πλήρη ανάλυση στο 10ο τεύχος καθώς επίσης και στο 11ο τεύχος με κυκλωματικά σχέδια και όχι μόνον.

Στο 18ο τεύχος Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΩΝ ΕΚΠΟΜΠΗΣ άρθρο του Γ. Γεράρδου έχει τίτλο ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ ΜΕ ΚΑΘΕΤΟΝ ΚΕΡΑΙΑ.

Από τα ΡΑΔΙΟΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ τεύχος 3 Ιούνιος – Ιούλιος 1957 από τον Αθανάσιο Κανελλία, Ραδιοηλεκτρολόγο Β και ιδρυτικό μέλος της ΕΕΡ:

«Η ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝ.

Ο συνάδελφος κ. Α. Κανελλιάς ευρισκόμενος εις το Παρίσι παρηκολούθησε και την κίνησιν των Γάλλων ερασιτεχνών εκπομπής και μας γράφει τα κάτωθι:

“Εκατόν εξήντα επαφαί με 23 χώρας των 5 Ηπείρων επραγματοποιήθησαν υπό των Γάλλων ερασιτεχνών εις τους 24ώρους αυτοκινητιστικούς αγώνας του ΜΑΝΣ.

Αι εκπομπαί εγένοντο υπό του σταθμού F8GE ανήκοντός εις το Ραδιο Κλάμπ της Σαρτρ που είναι 32ον παράρτημα του Εθνικού συλλόγου των Γάλλων ερασιτεχνών εκπομπής (Reseau des Emetters Francais R.E.F. (Ο πομπός ήτο εγκατεστημένος εις το περίπτερον του ανωτέρω επαρχιακού συλλόγου και αι εκπομπαί εγένοντο υπό τα όμματα του ενδιαφερομένου κοινού. Από το πρωί του Σαββάτου 10,30' έως το απόγευμα της Κυριακής εις τας 16,00' ο σταθμός ελειπούργη άνευ διακοπής, υπό εναλλασσομένων χειριστών του συλλόγου. Αι επαφαί εγένοντο εις Τηλεφωνίαν. Μεταξύ των χωρών που έτυχον επαφής ήσαν: η Νέα Ζηλανδία (με δυο σταθμούς, εκ των οποίων ο εις εγκατεστημένος επί της νήσου Τσάταμ), η Κοσταρίκα, ο Ισημερινός, ο Παναμάς, η Κολομβία, πολλαί πολιτείαι της Βορείου Αμερικής, πολλαί πόλεις της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων και το Λενιγκραντ, η Αργεντινή, η Κούβα, ο Καναδάς, το Λαμπραντόρ κ.α. Διστυχώς η Ελλάς απ' όλην αυτήν την κίνησιν έλαμψε και πάλιν δια της απουσίας της”.

Το 1965 η εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ άρχισε να κυκλοφορεί το περιοδικό ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΝΕΑ. Στα πρώτα τεύχη ο Γεώργιος Γεράρδος συνέχισε να γράφει άρθρα με τον τίτλο Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΟΥ. Μετά πάροδον τριών ετών σταμάτησε, για τον λόγο ότι ο εκδότης Παπαδόπουλος του ζητούσε να δημοσιεύσει σχέδια πομπών για εκπομπή στα μεσαία, πράγμα αδιανόητο για τον Μεγάλο Ραδιοερασιτέχνη.

Όμως την στήλη την κράτησαν οι νεώτεροι Ραδιορασιτέχνες Βασίλης Καραβίτης SV1BA και Αντώνης Δημάκης SV1BK, οι οποίοι έγραφαν άρθρα γενικού ραδιοερασιτεχνικού ενδιαφέροντος, όπως για δέκτες, πομπούς, διαμορφώσεις, τροποποιήσεις converter κλπ.

Τον Σεπτέμβριο του 1965 ο Νίκος Μαυρομάτης άρχισε την έκδοση του διμηνιαίου περιοδικού **ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΛΟΓΗ**. Στα δύο πρώτα τεύχη ο Γεώργιος Γεράρδος SV1AG περιέγραψε με κάθε λεπτομέρεια την κατασκευή πομπού για τα 40 μέτρα για CW και phone.

Ένα απόγευμα έρχεται ένας πιτσιρικάς με κοντό παντελονάκι και ζήταγε κάποιες πληροφορίες για την κατασκευή αυτή. Ο μεγάλος Δάσκαλος σταμάτησε τη δουλειά του και εξηγώντας του έλυσε όλες τις απορίες. Φεύγοντας ο μικρός, ο Γεράρδος γυρνάει και λέει στο Γιάννη (αργότερα SV1HE) «*αυτός ο μπόμπιρας το θέλει για τα μεσαία, αλλά έχει το τσαγανό μέσα του και θα έρθει στα βραχέα!*» Έπειτα από πολλά χρόνια έγινε γνωστό ότι ο μικρός δεν ήταν άλλος από τον Θεόφιλο SV1BPA!

Επειδή και από την **ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΛΟΓΗ** δεχότανε πιέσεις για περιγραφές και σχέδια πομπών για τα μεσαία κύματα, αφού αυτή ήταν η μεγάλη ασθένεια της εποχής, σταμάτησε την συνεργασία, αφού σε αυτό το θέμα ήταν εντελώς αντίθετος, και συνέχιζε να λέει ότι «*όσοι θέλουν, έστω και παράνομα, να ασχοληθούν με τα βραχέα, ώστε να πιεστεί περισσότερο το Υπουργείο να προχωρήσει σε ψήφιση του πολυπόθητου Νόμου*». Μερικά χρόνια αργότερα επί Προεδρίας στην EEP του Δημήτρη SV1GL, ο Δημήτρης SV1AFQ και μέλος της τεχνικής επιτροπής έγραψε σειρά άρθρων στην **ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΛΟΓΗ**, για τις δραστηριότητες της.

Σε άλλους πάλι που είχανε κάποια σχέση με τα ηλεκτρονικά, ο Γεώργιος Γεράρδος υπεδείκνυε να απευθύνονται στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Συγκοινωνιών Θεόδωρο Κέππα και να ζητάνε «*Άδεια Ερασιτεχνικού Σταθμού Ασυρμάτου*». Επειδή γνώριζε πολύ καλά ότι το Υπουργείο δεν επρόκειτο να δώσει άδεια ασυρμάτου, πρότεινε σε άλλους να ζητάνε «*Άδεια Κατασκευής Δέκτου*». Ένας από αυτούς ήταν και ο Γιάννης (αργότερα SV1HE), ο οποίος δέχτηκε τέτοια συμπεριφορά εντελώς απαράδεκτη από ένα καρεκλοκένταυρο Γεν. Διευθυντή: Αντί να τον συγχαρεί για την αγάπη του για τα ηλεκτρονικά και την πνευματική ενασχόληση, τον αποπήρε λέγοντάς του να φύγει αμέσως από το γραφείο του, λες και ήταν το σπίτι του, αν και ο ενδιαφερόμενος πρόλαβε να τον ενημερώσει ότι υπηρέτησε στην τότε Ελληνική Βασιλική Αεροπορία σαν μηχανικός Ασυρμάτων Αεροσκαφών, στον ΟΤΕ Τεχνικός Ασυρμάτων στα Μικροκύματα, και Τεχνικός Αστικών Τηλεφωνικών Κέντρων. Σε όλους αυτούς τους αιτούντες ο Κέππας έβλεπε πίσω τους και πολύ σωστά τον Γεώργιο Γεράρδο, αλλά αν και πολύ θα ήθελε, δεν μπορούσε να του καταλογίσει την παραμικρή ευθύνη ο σκληρός Γενικός Διευθυντής!

Ο Γεράρδος σαν Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος συνέχιζε για πολλά χρόνια να παροτρύνει τους νέους να βομβαρδίζουν το αναίσθητο Υπουργείο με αιτήσεις για την χορήγηση αδείας ερασιτεχνικού σταθμού ασυρμάτου, αν και γνώριζε πολύ καλά το αποτέλεσμα! Γι' αυτό τον λόγο κύριος σκοπός της ζωής του ήταν να προωθήσει την ψήφιση Νόμου, που όπως έλεγε «*τρεις φορές τον είχε φτάσει στην Βουλή, αλλά άλλαζε η Κυβέρνηση!*»